МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/ .

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2024-2025 навч. року** за анкетою: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають *Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ*.

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ.

Всього опитані **34 респондента** (здобувача ступеня вищої освіти «Магістр», крім 1 курсу), що склало **36%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою.

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

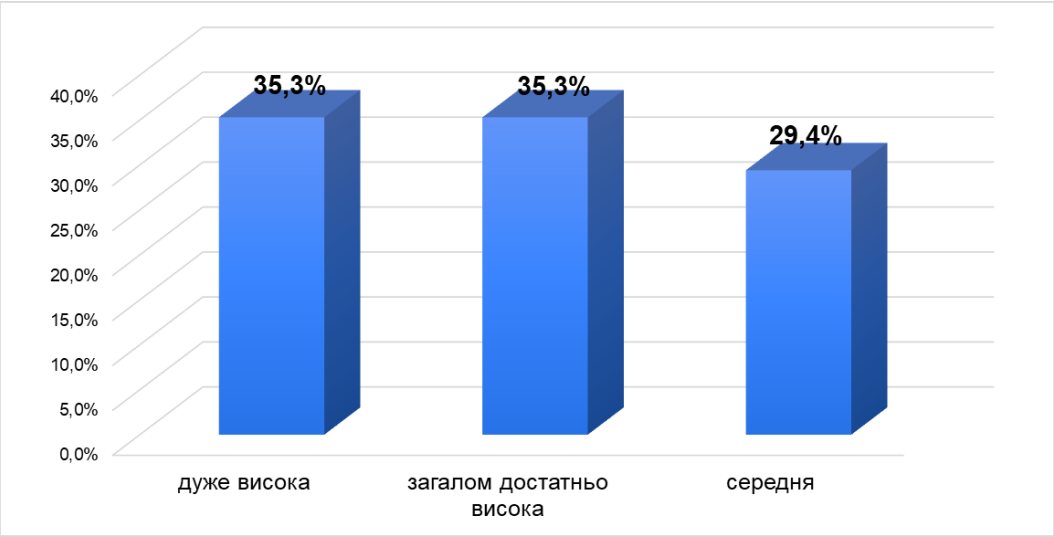

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти *(у відсотках)*

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчиться у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 35,3% та «загалом достатньо висока» 35,3%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті *(у відсотках)*

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 100% «ні, не стосуються зовсім».

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?»*. Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

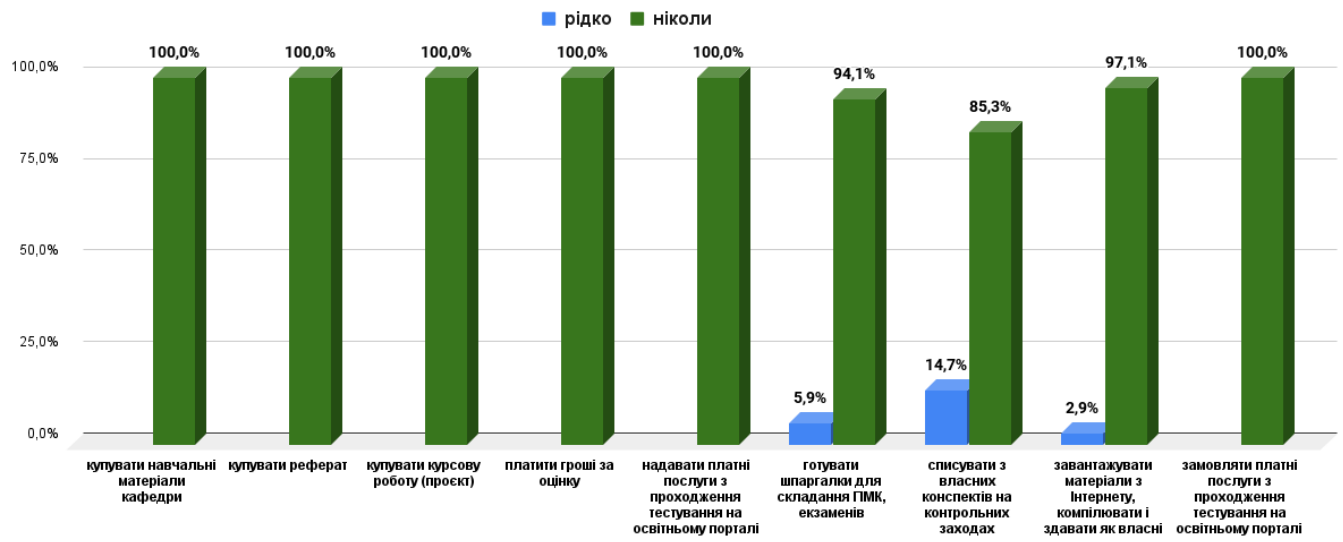

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті *(у відсотках)*

Аналіз відповідей показує, що в середньому 97,4% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «часто» і «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (5,9%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (14,7%); завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (2,9%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?»*. Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;

– для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
– для того, щоб не робити особисто реферат;
– для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проєкт);
– в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
– для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
– для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **4 (11,76%)** з **34** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: «для того, щоб не здавати лабораторні/практичні роботи» - 1 респондент (25% – 2 курсу), «для того, щоб отримати потрібну оцінку» - 2 респонденти (50% – 2 курсу), «для того, щоб не робити особисто реферат» - 1 респондент (25% – 2 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?»*. Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

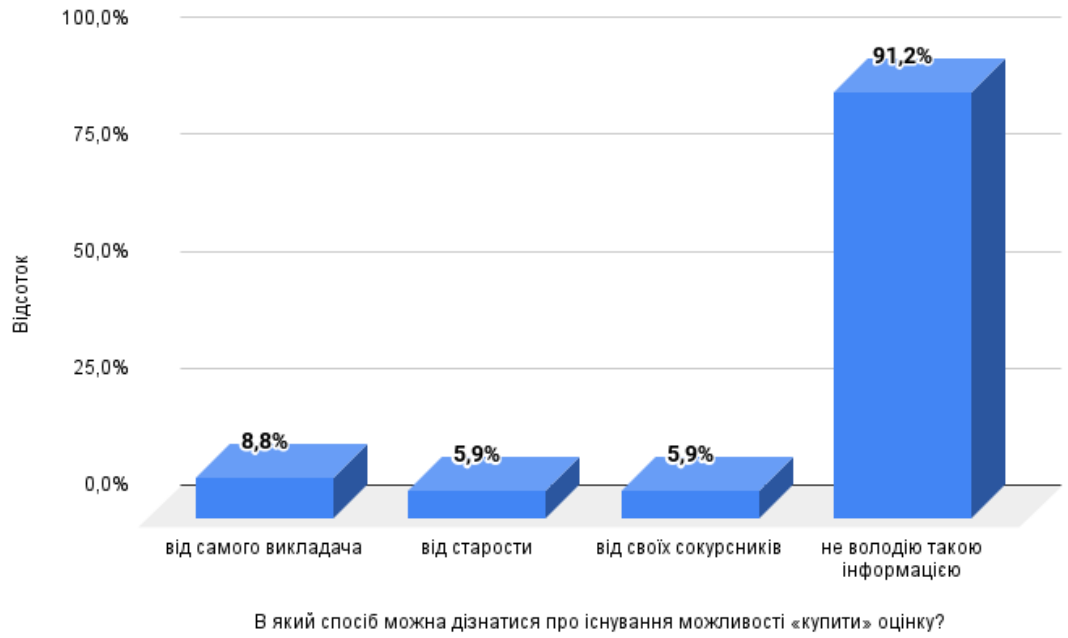

Рисунок 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

З рисунку 4 видно, що 91,2% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати*

повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

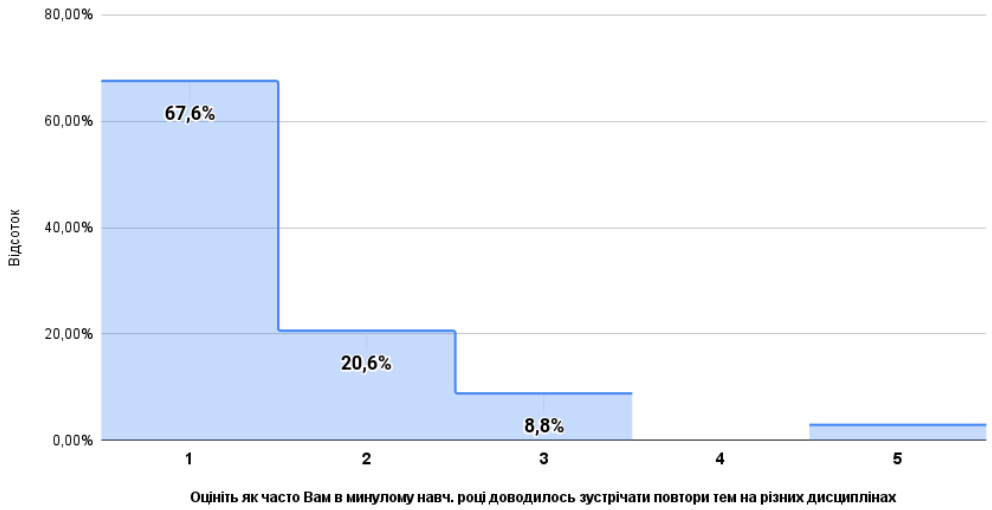

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

Аналіз рисунку 5 показує, що 67,6% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 20,6% «скоріш не доводилось».

7. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?»* респонденти відповіли, що не доводилось 85% та важко відповісти 15% (рис. 6).

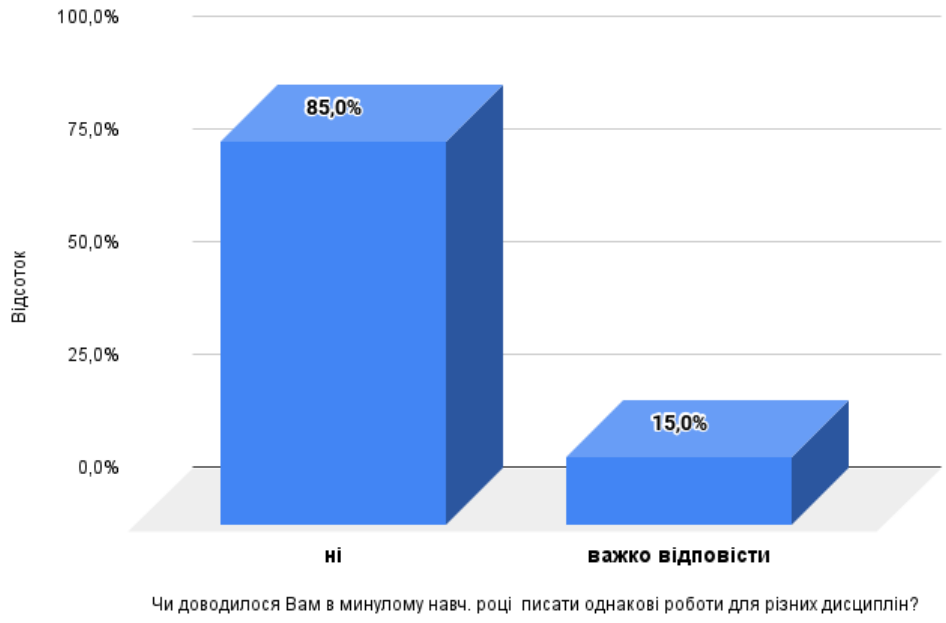

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

8. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?»* 29% респондентів

відповіли, що не доводилось, та 71%, відповідно, «так» (рис. 7).

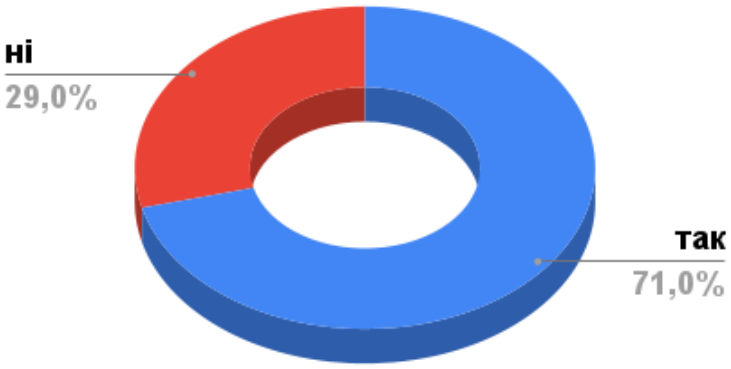

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності *(у відсотках)*

9. На питання *«Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?»* здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 79,4% як «помірне навантаження» та 8,8% «скоріш надмірне» (рис. 8).

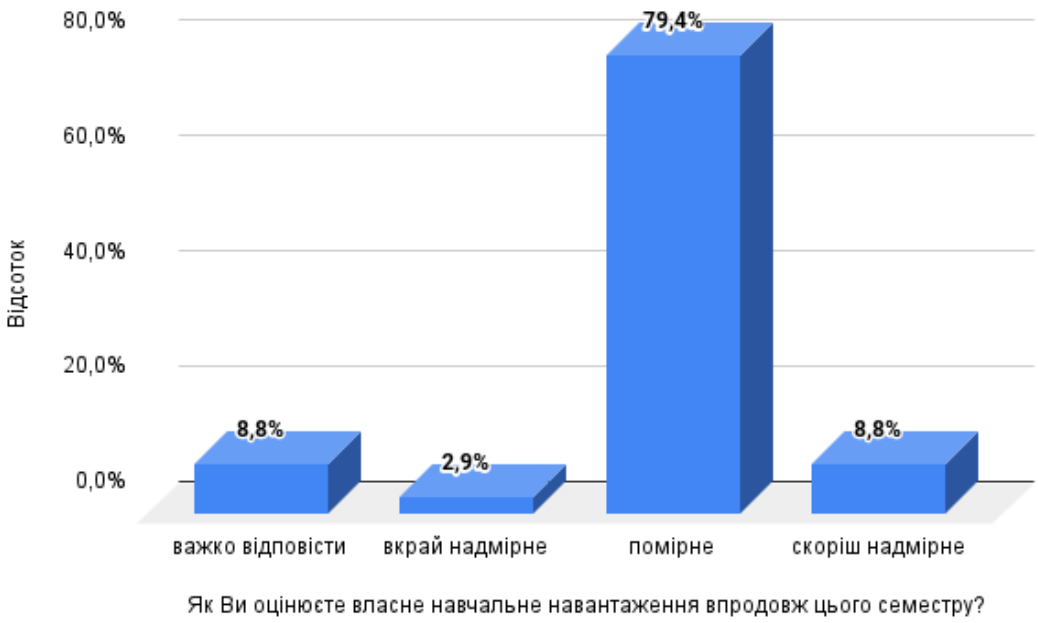

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*.

Висновки

1. Для запобігання можливій корупції кураторам академічних груп на кураторських годин відводити час для роз'яснювальних бесід серед підшефних студентів про неможливість здійснення корупційних діянь (особливо під час сесії), а завідувачам кафедр на засіданнях кафедр відводити час для

роз’яснювальних бесід серед співробітників про неможливість здійснення корупційних діянь (особливо під час сесії).

2. Для запобігання списувань під час контрольних заходів ведучим викладачам розглянути можливість розробки таких завдань контрольних заходів, які б не можливо було списувати з якогось джерела інформації (конспекту, підручника, інтернету тощо).
3. Для покращення просвітницької робота з питань академічного письма/академічної доброчесності на кураторських годинах відводити час для роз’яснювальних бесід серед підшефних здобувачів ступеня вищої освіти
4. Для запобігання повтору тем у різних курсах ведучім викладачам слід виважено обирати теми для вивчання дисциплін, а завідувачам кафедр на засіданнях кафедр відводити час для роз’яснювальних бесід серед співробітників про неможливість повторів тем на різних дисциплінах.

Гарант ОПП «Електроенергетика,
електротехніка та електромеханіка»
за другим (магістерським) рівнем
вищої освіти
к.т.н., доцент Вадим ГУЛЕВСЬКИЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент Радміла СКЛЯР